

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET
OPIS predmeta

Šifra predmeta: PEF RAN 303	Naziv predmeta: Metodika nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti I				
Ciklus: prvi	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5		
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: $30 + 30 + 15 = 75$ Sedmično: 5 Predavanja: 2 Vježbe: 2 Seminar: 1			
Učesnici u nastavi	Doc. dr. Sanja Soče				
Preduslov za polaganje završnog ispita:	Položen ispit iz predmeta: Bosanski, hrvatski i srpski jezik III, Kultura govora I, II, Uvod u književnost I, Književnost za djecu I, II				
Cilj (ciljevi) predmeta:	- Ospozobljavanje za analizu sadržaja nastavnih planova i programa prvog razreda koji se odnose na početno čitanje i pisanje i interpretaciju književnog teksta- Stjecanje kompetencija za uvođenje učenika u elementarnu pismenost (usvajanje slova, čitanja i pisanja)- Upoznavanje osnovnih obilježja nastave čitanja i pisanja i nastave interpretacije književnog teksta- Ovladavanje teorijskim i praktičnim aspektima strukturiranja nastavnih časova koji će obezbijediti stjecanje kompetencija za uspješnu realizaciju nastave čitanja i pisanja i nastave interpretacije književnog teksta				
Tematske jedinice:	Metodika početnog čitanja i pisanja: - Odgojno-obrazovni ciljevi i zadaci nastave početnog čitanja i pisanja- Specifične metode u nastavi, oblici rada i postupci- Metodički modeli strukturiranja nastavnih sati usvajanja štampanih slova, čitanja(tehnike i razumijevanja)- Metodičko modeliranje i strukturiranje nastavnih časova usvajanja pisanih slova, pisanje (tehnika pisanja, estetska rukopisa)- Teškoće čitanja i pisanja- Vrednovanje,ocjenjivanje i evaluacija postignuća (deskriptori za nivo postignuća) Metodika rada na književnom tekstu - Zadaci rada na književnom tekstu u mlađim razredima osnovne škole;- Definiranje odgojno-obrazovnih ciljeva i očekivanih rezultata učenja u području književnosti;- Metodički aspekti interpretacije proze i poezije u razrednoj nastavi (elementi strukture nastavnog sata interpretacije pojedinih književnih vrsta);- Vježbe u funkciji bogaćenje učeničkog rječnika;- Metodički aspekti bogaćenja rječnika;- Motivacija za samostalno čitanje, poticanje kritičkog i kreativnog pristupa tekstu ;- Metodički pristup sadržajima medija.				

Ishodi učenja:	- Razumjeti ključne aspekte metodike nastave početnog čitanja i pisanja i interpretacije književnog teksta - Definirati cilj i ishode nastave čitanja i pisanja i interpretacije književnog teksta - Ovladati metodičkim modelima i zakonitostima oblikovanja strukture nastavnoga časa - Samostalno izraditi i didaktičko-metodički oblikovati nastavne materijale i izvore znanja za učenike (nastavni listovi, prezentacije i sl.) - Osmisliti i napisati metodičke modele nastavnog časa početnog čitanja i pisanja i interpretacije književnog teksta primjenjujući cjelokupan metodički instrumentarij - analizirati i generirati prednosti i nedostatke metoda i postupaka u nastavi početnog čitanja i pisanja interpretacije književnog teksta																																						
Metode izvođenja nastave:	Interaktivna predavanja uz upotrebu multimedija, vježbe samostalni zadaci, aktivno korištenje literature, grupne diskusije, konzultacije, rad u grupama, demonstracija.																																						
Metode provjere znanja sa strukturu ocjene:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="5">Pregled aktivnosti i njihovo bodovanje</th> </tr> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenje</th> <th>Maksimalan broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> <th>Napomena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>predavanja</td> <td>15</td> <td>15%</td> <td>prisustvo/5b + aktivnost/10b</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>vježbe</td> <td>15</td> <td>15%</td> <td>prisustvo/5b + aktivnost/10b</td> </tr> <tr> <td>3a.</td> <td>seminarski rad (redovni i redovni samofinansirajući studenti)</td> <td rowspan="2">20</td> <td rowspan="2">20%</td> <td>pisani rad/10b + usmeno predstavljanje teme i sadržaja seminarskog rada /10b</td> </tr> <tr> <td>3b.</td> <td>projekt priprema metodičkih modela (vanredni studenti)</td> <td>pisane projekt pripreme/10b + usmeno predstavljanje i elaboriranje sadržaja projekt priprema/10b</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni usmeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> <td>usmeno izlaganje pred grupom ili u paru</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">ukupno</td><td>100</td><td>100%</td><td></td></tr> </tbody> </table> Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vještina i sposobnosti vrednuje se i ocjenjuje sljedećim sistemom ocjenjivanja: • Aktivno sudjelovanje u nastavi: a) usmeno (samoinicijativno ili uz pomoć nastavnika postavljanje relevantnih pitanja, pokretanje rasprave o određenoj temi ili sudjelovanje u raspravi argumentirajući svoje mišljenje). b) pisano (rješavanje različitih tipova zadataka, osmišljavanje metodičkog modela realizacije određene nastavne jedinice iz početnog čitanja i pisanja i interpretacije književnog teksta). • Seminarski rad (redovni i redovni samofinansirajući studenti) Pisani i usmeni oblik (prezentacija pred grupom) provjere znanja određenog programskog sadržaja iz šire literature, u obliku ograničenog empirijskog istraživanja zadane teme. • Projekt priprema metodičkih modela (vanredni studenti) Metodički modeli realizacije određenih nastavnih jedinice iz početnog čitanja i pisanja i interpretacije književnog teksta. • Završni usmeni ispit Sposobnost usmene elaboracije užih tematskih jedinica ili dijelova jedinica iz nastavnog gradiva početnog čitanja i pisanja i interpretacije književnog teksta. Završna ocjena studenta predstavlja zbir bodova predispitnih obaveza	Pregled aktivnosti i njihovo bodovanje					R.br.	Elementi praćenje	Maksimalan broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Napomena	1.	predavanja	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b	2.	vježbe	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b	3a.	seminarski rad (redovni i redovni samofinansirajući studenti)	20	20%	pisani rad/10b + usmeno predstavljanje teme i sadržaja seminarskog rada /10b	3b.	projekt priprema metodičkih modela (vanredni studenti)	pisane projekt pripreme/10b + usmeno predstavljanje i elaboriranje sadržaja projekt priprema/10b	4.	završni usmeni ispit	50	50%	usmeno izlaganje pred grupom ili u paru	ukupno		100	100%	
Pregled aktivnosti i njihovo bodovanje																																							
R.br.	Elementi praćenje	Maksimalan broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Napomena																																			
1.	predavanja	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b																																			
2.	vježbe	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b																																			
3a.	seminarski rad (redovni i redovni samofinansirajući studenti)	20	20%	pisani rad/10b + usmeno predstavljanje teme i sadržaja seminarskog rada /10b																																			
3b.	projekt priprema metodičkih modela (vanredni studenti)			pisane projekt pripreme/10b + usmeno predstavljanje i elaboriranje sadržaja projekt priprema/10b																																			
4.	završni usmeni ispit	50	50%	usmeno izlaganje pred grupom ili u paru																																			
ukupno		100	100%																																				

(prisustvo na nastavi, pismene, usmene i praktične aktivnosti u okviru svih vidova realizacije nastavnog programa) te bodova za završni usmeni ispit.

Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnosti u terminima predviđenih za konzultacije.

Skala ocjenjivanja studenata		
ocjena	opis postignuća	broj bodova
10 (A)	Izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama	95 -100 bodova
9 (B)	Iznad prosjeka, sa ponekom greškom	85 - 94 boda
8 (C)	Prosječan sa primjetnim greškama	75 - 84 boda
7 (D)	Općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima	65 - 74 boda
6 (E)	Zadovoljava minimalne kriterije	55 - 64 boda
5 (F, Fx)	Potrebno znatno više rada	Ispod 55 bodova

Literatura:

Obavezna:

- Bežen, A. (2003). *Metodički pristup književnosti i medijskoj kulturi u drugom, trećem i četvrtom razredu osnovne škole*. Profil, Zagreb.
- Hubijar, Z. (2010). *Metodika nastave čitanja i pisanja*. Bosanska riječ, Sarajevo.
- Hubijar, Z. (2004). Priručnik za nastavnike uz udžbenik Maštalica 1 i Maštalica 2, Svetlost, Sarajevo.
- Rosandić, D. (2005). *Metodika književnog odgoja*. Školska knjiga, Zagreb.
- Aktuelni *Nastavni plan i program za prvi, drugi, treći, četvrti i peti razred devetogodišnje osnovne škole* Federalno ministarstvo obrazovanje, nauke i mlade. Kanton Sarajevo, Federacija Bosna i Hercegovina.

Dopunska:

- Ljubešić M. (1997). *Jezične teškoće školske djece*, Školske novine, Zagreb.
- Muradbegović, M. (1968). *Kompleksni i monografski postupak*. Beograd.
- Wolfgang, M. (2007). *Nastavne metode: 75 kompaktni pregleda za nastavnike i učenike*, Naklada Ljevak, Zagreb.

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET
OPIS predmeta

Stranica 4 od 15

Šifra predmeta: PEF RAN 314	Naziv predmeta: Metodika nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti II													
Ciklus: prvi	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4											
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 30 +15 + 15 = 60 Sedmično: 4 Predavanja: 2 Vježbe: 1 Metodička praksa: 1												
Učesnici u nastavi	Doc. dr. Sanja Soče													
Preduslov za polaganje završnog ispita:	Položen ispit iz predmeta Metodika nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti I													
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobljavanje studenata za realizaciju programskih sadržaja nastave kulture izražavanja u razrednoj nastavi													
Tematske jedinice:	- Tematika u nastavi kulture izražavanja- Činioci koji utiču na uspjeh u realizaciji nastavnih sati kulture izražavanja- Metodički aspekti realizacije programskih sadržaja nastave kulture izražavanja u razrednoj nastavi (primjeri metodičkog modeliranja časova s dominantno narativnim, deskriptivnim, i informativnim elementima), pisanje vezanih, poluvezanih i slobodnih pisanih radova, pisanje diktata- Vrste diktata- Mješoviti oblici izražavanja- Informativni oblici izražavanja- Metodički modeli strukturiranja nastavnih sati pričanja, prepričavanja, opisivanja- Analiza i vrednovanje pisanih radova i diktata- Pisanje obavijesti, izvještaja, molbe, biografije, elektroničke poruke													
Ishodi učenja:	- Razumjeti ključne aspekte metodike nastave kulture izražavanja- Ovladati metodičkim modelima i zakonitostima oblikovanja astavnoga sata prepričavanja, pričanja i opisivanja- Samovrednovanje i vrednovanje metodičkih modela kulture izražavanja i njihove prezentacije uz pomoć argumentiranja uočavajući prednosti i nedostatake													
Metode izvođenja nastave:	Naučno- teorijski pristup sadržajima, rasprave o pitanjima koja su važna za realizaciju nastave kulture izražavanja, prisustvovanje satima maternjeg jezika i književnosti u osnovnom školama, rad u malim grupama, izrada projekata.													
Metode provjere znanja sa strukturonm ocjene:	Pregled aktivnosti i njihovo bodovanje <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><thead><tr><th>R.br.</th><th>Elementi praćenje</th><th>Maksimalan broj bodova</th><th>Učeće u ocjeni (%)</th><th>Napomena</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>predavanja</td><td>15</td><td>15%</td><td>prisustvo/5b +</td></tr></tbody></table>				R.br.	Elementi praćenje	Maksimalan broj bodova	Učeće u ocjeni (%)	Napomena	1.	predavanja	15	15%	prisustvo/5b +
R.br.	Elementi praćenje	Maksimalan broj bodova	Učeće u ocjeni (%)	Napomena										
1.	predavanja	15	15%	prisustvo/5b +										

				aktivnost/10b
2.	vježbe	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b
3.	metodička praksa	20	20%	prisustvo i bilježenje zapažanja (Dnevnik metodičke prakse /10b + analiziranje mentorskih nastanih časova /10b)
4.	završni usmeni ispit	50	50%	usmeno izlaganje pred grupom ili u paru
ukupno		100	100%	

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vještina i sposobnosti vrednuje se i ocjenjuje sljedećim sistemom ocjenjivanja:

• **Aktivno sudjelovanje u nastavi:**

- a) usmeno (samoinicijativno ili uz pomoć nastavnika postavljanje relevantnih pitanja, pokretanje rasprave o određenoj temi ili sudjelovanje u raspravi argumentirajući svoje mišljenje).
- b) pisano (rješavanje različitih tipova zadataka, osmišljavanje metodičkog modela realizacije određene nastavne jedinice iz nastave kultura izražavanja).

• **Metodička praksa**

- a) Prisustvo mentorškim nastavnim časovima
- b) Posmatranje, bilježenje i procjena uspješnosti metodičkog planiranja i realizacije u *Dnevnik metodičke prakse*.
- c) Analiziranje mentorskih nastavnih časova s naučno-teorijskim spoznajama i znanjima stičenih na predavanjima i vježbama.

• **Završni usmeni ispit**

Sposobnost usmene elaboracije užih tematskih jedinica ili dijelova jedinica iz nastavnog gradiva kulture izražavanja.

Završna ocjena studenta predstavlja zbir bodova predispitnih obaveza (prisustvo na nastavi, pismene, usmene i praktične aktivnosti u okviru svih vidova realizacije nastavnog programa, realizirana metodička praksa) te bodova za završni usmeni ispit.

ocjena	Skala ocjenjivanja studenata opis postignuća	broj bodova
10 (A) bodova	Izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama	95 - 100
9 (B)	Iznad prosjeka, sa ponekom greškom	85 - 94 boda
8 (C)	Prosječan sa primjetnim greškama	75 - 84 boda
7 (D)	Općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima	65 - 74 boda
6 (E)	Zadovoljava minimalne kriterije	55 - 64 boda
5 (F, Fx)	Potrebno znatno više rada	Ispod 55 bodova

Literatura:

- Obavezna:
- Hubijar, Z. (1996). *Metodika nastave kulture izražavanja u mlađim razredima osnovne škole*, Pedagoška akademija, Sarajevo.
 - Rosandić, D. (2002). *Od slova do teksta i metateksta*. Profil International, Zagreb.
 - Visinko, K. (2010). *Jezično izražavanje u nastavi hrvatskog jezika*,

	Školska knjiga, Zagreb - Aktuelni <i>Nastavni plan i program za prvi, drugi, treći, četvrti i peti razred devetogodišnje osnovne škole</i> Federalno ministarstvo obrazovanje, nauke i mlade. Kanton Sarajevo, Federacija Bosna i Hercegovina. Dopunska: - Gudelj-Velaga, Z. (1990). <i>Nastava stvaralačke pismenost</i>. Školska knjiga, Zagreb.- Rosandić; D. (1969). <i>Pismene vježbe u nastavi hrvatskog jezika</i>. Zagreb.

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET
OPIS predmeta

Stranica 7 od 15

Šifra predmeta: PEF RAN 403	Naziv predmeta: Metodika nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti III																							
Ciklus: prvi	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 3																					
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: $15 + 15 + 15 = 30$																						
		Sedmično: 3 Predavanja 1 Vježbe 1 Metodička praksa 1																						
Učesnici u nastavi	doc.dr. Sanja Soče																							
Preduslov za polaganje završnog ispita:	Položen ispit iz predmeta Metodika nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti II																							
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobljavanje za realizaciju programskih sadržaja nastave gramatike, pravopisa i pravogovora																							
Tematske jedinice:	- Kako metodički modelirati nastavne časova usvajanja novih pojmoveva u nastavi gramatike, pravopisa i pravogovora?- Metodičko modeliranje i strukturiranje nastavnih časova ponavljanja, vježbanja, sistematizacije u nastavi gramatike, pravopisa i pravogovora.- Specifični postupci i metode u nastavi gramatike (heuristički pristup, problemski pristup, programirana nastava, tradicionalni pristup).																							
Ishodi učenja:	- Razumjeti ključne aspekte metodike nastave gramatike, pravopisa i pravogovora- Ovladati metodičkim modelima i zakonitostima oblikovanja nastavnih časova gramatike, pravopisa i pravogovora- Samovrednovanje i vrednovanje metodičkih modela gramatike, pravopisa i pravogovora te njihove prezentacije uočavajući prednosti i nedostatake																							
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, mentorski sati u osnovnoj školi, samostalna realizacija probnih nastavnih časova, razgovor o realiziranim nastavnim satima, evaluacija																							
Metode provjere znanja sa strukturonm ocjene:	Pregled aktivnosti i njihovo bodovanje <table border="1"><thead><tr><th>R.br.</th><th>Elementi praćenje</th><th>Maksimalan broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th><th>Napomena</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>predavanja</td><td>15</td><td>15%</td><td>prisustvo/5b + aktivnost/10b</td></tr><tr><td>2.</td><td>vježbe</td><td>15</td><td>15%</td><td>prisustvo/5b + aktivnost/10b</td></tr><tr><td>3.</td><td>metodička praksa</td><td>20</td><td>20%</td><td>metodičko modeliranje nastavnih jedinica (pisane pripreme)/10b +</td></tr></tbody></table>				R.br.	Elementi praćenje	Maksimalan broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Napomena	1.	predavanja	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b	2.	vježbe	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b	3.	metodička praksa	20	20%	metodičko modeliranje nastavnih jedinica (pisane pripreme)/10b +
R.br.	Elementi praćenje	Maksimalan broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Napomena																				
1.	predavanja	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b																				
2.	vježbe	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b																				
3.	metodička praksa	20	20%	metodičko modeliranje nastavnih jedinica (pisane pripreme)/10b +																				

				samostalna realizacija probnih nastanih časova /10b
4.	završni usmeni ispit	50	50%	usmeno izlaganje pred grupom ili u paru
	ukupno	100	100%	

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vještina i sposobnosti vrednuje se i ocjenjuje sljedećim sistemom ocjenjivanja:

- **Aktivno sudjelovanje u nastavi:**

- a) usmeno (samoinicijativno ili uz pomoć nastavnika postavljanje relevantnih pitanja, pokretanje rasprave o određenoj temi ili sudjelovanje u raspravi argumentirajući svoje mišljenje).
- b) pisano (rješavanje različitih tipova zadataka, osmišljavanje metodičkog modela realizacije određene nastavne jedinice iz nastave gramatike, pravopisa i pravogovora).

- **Metodička praksa**

- a) Prisustvo mentorskim nastavnim časovima
- b) Metodičko oblikovanje strukture i sadržaja uvodnog, glavnog i završnog dijela nastavnog sata u skladu s nazivom i sadržajem nastavne jedinice iz nastave gramatike, pravopisa i pravogovora)
- c) Samostalna realizacija probnih nastanih časova s naučno-teorijskim spoznajama i znanjima stičenih na predavanjima, vježbama i mentorskim nastavnim časovima.

- **Završni usmeni ispit**

Sposobnost usmene elaboracije užih tematskih jedinica ili dijelova jedinica iz nastavnog gradiva gramatike, pravopisa i pravogovora.

Završna ocjena studenta predstavlja zbir bodova predispitnih obaveza (prisustvo na nastavi, pisane, usmene i praktične aktivnosti u okviru svih vidova realizacije nastavnog programa, realizirana metodička praksa) te bodova za završni usmeni ispit.

Skala ocjenjivanja studenata

ocjena	opis postignuća	broj bodova
10 (A)	Izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama	95 -100
bodova		
9 (B)	Iznad prosjeka, sa ponekom greškom	85 - 94
boda		
8 (C)	Prosječan sa primjetnim greškama	75 - 84 boda
7 (D)	Općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima	65 - 74 boda
6 (E)	Zadovoljava minimalne kriterije	55 - 64
boda		
5 (F, Fx)	Potrebno znatno više rada	Ispod 55
bodova		

Obavezna:

- Pavličević-Franić, D. (2005). *Komunikacijom do gramatike*. Alfa d.d. Zagreb.
- Šipka, M. (1981). *Zanimljiva gramatika*. Školska knjiga. Zagreb.
- Težak, S.(1980). *Gramatika u osnovnoj školi*. Školska knjiga. Zagreb.

Literatura:

	- Visinko, K. (2010). <i>Jezično izražavanje u nastavi hrvatskoga jezika.</i> Pisanje, Profil, Zagreb.- Aktuelni <i>Nastavni plan i program za prvi, drugi, treći, četvrti i peti razred devetogodišnje osnovne škole</i> Federalno ministarstvo obrazovanje, nauke i mlade. Kanton Sarajevo, Federacija Bosna i Hercegovina. Dopunska: - Chomsky, N. (1989). <i>Znanje jezika.</i> Mladinska knjiga Ljubljana.- Ljubešić, M. (1997). <i>Jezične teškoće školske djece.</i> Školske novine. Zagreb.- Martinet, A. (1973). <i>Jezik i funkcija.</i> Zavod za izdavanje udžbenika. Sarajevo.- Milatović, V. (1999): Metodička pitanja nastave gramatike, <i>Metodička praksa, God. 3, Br. 1- 2 (12-24).</i> Školska knjiga, Beograd

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 10 od 15

Šifra predmeta: PEF RAN 414	Naziv predmeta: Metodika nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti IV																		
Ciklus: prvi	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3																
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: $15 + 30 = 45$																	
		Sedmično: 3 Seminari: 1 Metodička praksa: 2																	
Učesnici u nastavi	doc.dr. Sanja Soče																		
Preduslov za polaganje završnog ispita:	Položen ispit iz predmeta Metodika nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti III, realizirana metodičke prakse u osnovnoj školi, realizirani samostalni časovi za određena nastavna područja.																		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Sticanje kompetencija za realizaciju sadržaja nastave maternjeg jezika koji su zajednički za sva područja nastave maternjeg jezika i književnosti: planiranje sadržaja, vrednovanje i ocjenjivanje, integrativni pristup sadržajima nastavnih predmeta u razrednoj nastavi.																		
Tematske jedinice:	- Planiraju sadržaje u razredu za sve- Kreiranje individualiziranih zadatke u skladu sa sposobnostima učenika, prethodnim nivoima postignuća, posebnim potrebama- Praktična realizacija nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti primjenom sadržaja različitih nastavnih predmeta u razrednoj nastavi, stvarajući jedinstvenu cjelinu (muzika, književnost, likovni izraz, pokret i elementi okruženja)																		
Ishodi učenja:	- Ovladati kreativnim metodičkim modelima i zakonitostima oblikovanja strukture nastavnih časova određenih nastavih područja primjenjujući cjelokupan metodički instrumentarij- Samostalno izraditi i didaktičko-metodički oblikovati nastavne materijale i izvore znanja za učenike (nastavni listovi, prezentacije i sl.)- analizirati i generirati prednosti i nedostatke metoda i postupaka u nastavi																		
Metode izvođenja nastave:	Samostalna realizacija probnih nastavnih časova, evaluacija realizacije nastavnih časova, prezentacija i diskusija																		
Metode provjere znanja sa strukturonm ocjene:	Pregled aktivnosti i njihovo bodovanje <table border="1"><thead><tr><th>R.br.</th><th>Elementi praćenje</th><th>Maksimalan broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th><th>Napomena</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>seminar</td><td>20</td><td>20%</td><td>pisani rad/10b + usmeno predstavljanje teme i sadržaja seminar skog rada /10b</td></tr><tr><td>2.</td><td>metodička praksa</td><td>30</td><td>30%</td><td>metodičko modeliranje nastavnih jedinica</td></tr></tbody></table>				R.br.	Elementi praćenje	Maksimalan broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Napomena	1.	seminar	20	20%	pisani rad/10b + usmeno predstavljanje teme i sadržaja seminar skog rada /10b	2.	metodička praksa	30	30%	metodičko modeliranje nastavnih jedinica
R.br.	Elementi praćenje	Maksimalan broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Napomena															
1.	seminar	20	20%	pisani rad/10b + usmeno predstavljanje teme i sadržaja seminar skog rada /10b															
2.	metodička praksa	30	30%	metodičko modeliranje nastavnih jedinica															

				(pisane pripreme)/10b + samostalna realizacija ispitnih nastanih časova /10b elaboriranje realizacije ispitnih časova/10b
3.	završni usmeni ispit	50	50%	usmeno izlaganje pred grupom ili u paru
ukupno		100	100%	

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vještina i sposobnosti vrednuje se i ocjenjuje sljedećim sistemom ocjenjivanja:

- **Seminarski rad**

Pisani i usmeni oblik (prezentacija pred grupom) provjere znanja određenog programskog sadržaja iz šire literature, u obliku ograničenog empirijskog istraživanja zadane teme

- **Metodička praksa**

- a) Metodičko oblikovanje strukture i sadržaja uvodnog, glavnog i završnog dijela nastavnog sata u skladu s nazivom i sadržajem nastavne jedinice određenog nastavnog područja
- b) Samostalna realizacija ispitnih nastanih časova s naučno-teorijskim spoznajama i znanjima stičenih na predavanjima, vježbama, seminarima i mentorskim nastavnim časovima.

- **Završni usmeni ispit**

Sposobnost usmene elaboracije užih tematskih jedinica ili dijelova jedinica iz nastavnog programa

Završna ocjena studenta predstavlja zbir bodova predispitnih obaveza (prisustvo na nastavi, pisane, usmene i praktične aktivnosti u okviru svih vidova realizacije nastavnog programa, realizirana metodička praksa) te bodova za završni usmeni ispit.

Skala ocjenjivanja studenata

ocjena	opis postignuća	broj bodova
10 (A)	Izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama	95 -100
bodova		
9 (B)	Iznad prosjeka, sa ponekom greškom	85 - 94
boda		
8 (C)	Prosječan sa primjetnim greškama	75 - 84 boda
7 (D)	Općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima	65 - 74 boda
6 (E)	Zadovoljava minimalne kriterije	55 - 64
boda		
5 (F, Fx)	Potrebno znatno više rada	Ispod 55
bodova		

Obavezna:

- Blažević, E. (2010). Kreativnost u nastavi učitelji i organizacija kreativnih aktivnosti u nastavi glazbene kulture. *Život i škola*, LVI (23): 181-184
- Bognar, L. (2012). Kreativnost u nastavi. *Napredak*, 153 (1): 9-20

Literatura:

	- Vizek Vidović, V., Benge Kletzien, S., Cota Bekavac, M (2002), <i>Aktivno učenje i ERR okvir za poučavanje</i>. Priručnik za nastavnike, 1. dio. Zagreb: Forum za slobodu odgoja.- Aktuelni <i>Nastavni plan i program za prvi, drugi, treći, četvrti i peti razred devetogodišnje osnovne škole</i> Federalno ministarstvo obrazovanje, nauke i mlade. Kanton Sarajevo, Federacija Bosna i Hercegovina. Dopunska: - Jurić, V. (2007). Kurikulum suvremene škole. U: Previšić, V. (ur.), Kurikulum: teorije – metodologija – sadržaj – struktura. Zagreb, Školska knjiga, 253 – 303.- Kvaščev, R. (1981). <i>Psihologija stvaralaštva</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

	Metodika nastave bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i književnosti																											
Ciklus: drugi	Godina: V	Semestar: IX	Broj ECTS kredita: 6																									
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 30 + 30 + 15 = 75 Sedmično: 5 Predavanja: 2 Vježbe: 2 Seminari: 1																										
Učesnici u nastavi	Doc. dr. Sanja Soče																											
Preduslov za upis:	Položen ispit iz predmeta: Metodika nastave bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i književnosti IV																											
Cilj (ciljevi) predmeta:	- Osporobiti studente za samostalnije rasuđivanje o važnim pitanjima metodike nastave maternjeg jezika, pojačati interesovanje za moguće aspekte metodičkog modeliranja nastavnih časova, jačati profesionalni senzibilitet i snagu kompetencije.																											
Tematske jedinice:	- Analiza i usporedba nastavnih planova i programa pojedinih zemalja - O čitanju i pisanju kao činiocima razvoja društva - Učenje u kontekstu savremenih strategije odgoja i obrazovanja. - Stvaralački pristupi interpretaciji teksta u razrednoj nastavi - Razine tumačenja teksta u funkciji estetskog doživljaja - Modeliranje aktivnosti koje izazivaju potrebu za pisanjem - Kvalitet govora, komunikacija i razumijevanje - Govor pred grupom o problemu - Metodika i oblikovanje pisanog teksta - Divergentnost pisanog izraza i komunikacija																											
Ishodi učenja:	- Sposobnost kvalitetnijeg rada u razredu i kvalitetnije realizacija svih aktivnosti u nastavi maternjeg jezika, odnosno sadržaja ovog nastavnog predmeta u kontekstu programskoh zahtjeva svih nastavnih predmeta u razrednoj nastavi - Razvoj sposobnosti refleksije kao preduslova za kontinuirano unapređivanje kvaliteta odgojno-obrazovne prakse																											
Metode izvođenja nastave:	Prezentacija ideja i sadržaja, diskusija i evaluacija. Izbor kreativnih rješenja. Suprotstavljanje stavova, odbrana vlastitog polazišta, ocjena i samoprocjena.																											
Metode provjere znanja sa strukturonim ocjenama:	Pregled aktivnosti i njihovo bodovanje <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>R.b r.</th><th>Elementi praćenje</th><th>Maksimalni broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th><th>Napomena</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>predavanja</td><td>15</td><td>15%</td><td>prisustvo/5b + aktivnost/10b</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>vježbe</td><td>15</td><td>15%</td><td>prisustvo/5b + aktivnost/10b</td></tr> <tr> <td>3a.</td><td>seminarski rad (redovni i redovni samofinansirajući studenti)</td><td>20</td><td>20%</td><td>pisani rad/10b + usmeno predstavljanje teme i sadržaja seminar skog rada /10b</td></tr> <tr> <td>3b.</td><td>projekt priprema metodičkih modela (vanredni studenti)</td><td></td><td></td><td>pisane projekt pripreme/10b + usmeno predstavljanje i elaboriranje</td></tr> </tbody> </table>			R.b r.	Elementi praćenje	Maksimalni broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Napomena	1.	predavanja	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b	2.	vježbe	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b	3a.	seminarski rad (redovni i redovni samofinansirajući studenti)	20	20%	pisani rad/10b + usmeno predstavljanje teme i sadržaja seminar skog rada /10b	3b.	projekt priprema metodičkih modela (vanredni studenti)			pisane projekt pripreme/10b + usmeno predstavljanje i elaboriranje
R.b r.	Elementi praćenje	Maksimalni broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Napomena																								
1.	predavanja	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b																								
2.	vježbe	15	15%	prisustvo/5b + aktivnost/10b																								
3a.	seminarski rad (redovni i redovni samofinansirajući studenti)	20	20%	pisani rad/10b + usmeno predstavljanje teme i sadržaja seminar skog rada /10b																								
3b.	projekt priprema metodičkih modela (vanredni studenti)			pisane projekt pripreme/10b + usmeno predstavljanje i elaboriranje																								

				sadržaja projekt priprema/10b
4.	završni usmeni ispit	50	50%	usmeno izlaganje pred grupom ili u paru
	ukupno	100	100%	

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vještina i sposobnosti vrednuje se i ocjenjuje sljedećim sistemom ocjenjivanja:

- **Aktivno sudjelovanje u nastavi:**
Predstavljanje pred grupom vlastite zamisli o mogućim vidovima strukturiranja nastavnog plana i programa bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i književnosti u razrednoj nastavi i aktueliziranju metodičkih problema (diskusija, suprotstavljanje stavova, odbrana vlastitog polažišta).
- **Seminarski rad (redovni i redovni samofinansirajući studenti)**
Pisani i usmeni oblik (prezentacija pred grupom) provjere znanja određenog programskog sadržaja iz šire literature, u obliku ograničenog empirijskog istraživanja zadane teme.
- **Projekt priprema metodičkih modela (vanredni studenti)**
Prezentiranje sadržaja kreativne radionice kao rezultat samostalnog istraživanja stručne i znanstvene literature o zadanoj temi. Sudjelovanje u raspravama, analizi, argumentiranju, uočavanju prednosti i nedostataka prezentiranja sadržaja kreativne radionice.
- **Završni usmeni ispit**
Sposobnost usmene elaboracije užih tematskih jedinica ili dijelova jedinica iz nastavnog gradiva početnog čitanja i pisanja i interpretacije književnog teksta.

Završna ocjena studenta predstavlja zbir bodova predispitnih obaveza (prisustvo na nastavi, pisane, usmene i praktične aktivnosti u okviru svih vidova realizacije nastavnog programa) te bodova za završni usmeni ispit.

Napomena: Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnosti u terminima predviđenih za konzultacije.

Skala ocjenjivanja studenata		
ocjena	opis postignuća	broj bodova
10 (A)	Izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama	95 –100 bodova
9 (B)	Iznad prosjeka, sa ponekom greškom	85 – 94 boda
8 (C)	Prosječan sa primjetnim greškama	75 - 84 boda
7 (D)	Općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima	65 – 74 boda
6 (E)	Zadovoljava minimalne kriterije	55 – 64 boda
5 (F, Fx)	Potrebno znatno više rada	Ispod 55 bodova

Literatura:	Obavezna: – Barth, B. M. (2004): <i>Razumjeti što djeca razumiju. Struktura znanja i njegovo oblikovanje, problemi prijenosa znanja</i> , prev. Jelić, A.B., Profil, Zagreb. – Bežen, A. (2008). <i>Metodika – znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i> . Profil, Zagreb. – Miller, D. (2002): <i>Reading with Meaning: Teaching Comprehension in the Primary Grades</i> . Stenhouse Publishers, Portland, Maine – Novaković, J. (2007). <i>Radionica pisanja fikcije</i> . Algoritam, Zagreb. – Wood, D. (1995). <i>Kako djeca misle i uče</i> . Educa, Zagreb. – Wolf, M. (2007). <i>Proust and the squid: the story and science of the reading</i>

brain. New York. Woolley, G. (2010). Developing reading comprehension: combining visual and verbal cognitive processes. *Australian Journal of Language and Literacy*, 33 (2), 108-12.

Dopunska:

- Pešić, J.(2003).Kritičko mišljenje između pomodarstva i promišljanja: ka teorijskom utemeljenju koncepta, *Psihologija 4*, str. 441-423.
- Manguel,A. (2001). *Povijest čitanja*. Prometej, Zagreb.

***Nastavni plan i program pojedinih zemalja koje su u fokusu pažnje